

У Б ъ О Г Р А Д У 8. Д е ц е м б р а 1856.

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издавателъ Любомиръ Н. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му је за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц., за трипутъ, № 126.

СПОМЕНЬ

Николи М. Боди.

Преминувшемъ у Александрији 7. Октобра т. г.

У румени пролетнѣга ютра,
У мирисомъ испућнога башти,
Међу цвећемъ различите боје
Кринь умилно процветао баше,
Да на радость баштовану буде;
Любка роса са бисерномъ водомъ
Поила га и купала ноћу,
Ветрићъ тихій са крилима лакимъ
Ладіо га ютренимъ воздухомъ,
А у подне одъ сунчани зрака
И препеке браніо га жарке.
Дивно цветакъ процветао баше
Повисоко подигао главу,
Те се дичи са лепотомъ својомъ. —
Али шта є слава овогъ света
Шта лепота и красота дична?
Ништ' и ништа, за кои часъ трае,
Све є само варајућа сенка! —
Едногъ дана чимъ се роди сунце
Зраке свое крину одма спусти,
Да га своимъ развесели жаромъ;
Ал' кринь белый оборіо главу,
На у сунце непогледа више,
Жалостиво лишће земљи пало, —
Прође любкость изчезну дивота.
Залудъ сунце свое зраке сипа,
Да га јдна опетъ опорави,
Свенутъ цветакъ неосећа зраке, —
Што премине неоживи нигда. — —

Ко што цветакъ у градини дичной,
Међу цвећемъ процветао баше,
Процветао, дивно се извіо,
Тако и ты нашъ брате Никола,
Дивно ти си израстао быо
У наручю мила рода свога,
Дивно цвето, ал' прецвето бразо;

Еръ у златно доба твогъ живота,
Кадъ се срећа смешила на тебе,
Ты отиде подъ земльицу прну,
Све остави на беломе свету! —

Црна смрти, ты страшило грозно,
Зашт' истрже изъ топла наручя
Мило чедо майки, брата браћи,
Сродницами рода любљнога,
Друговима друга искренога? —

О Никола, шта смо дочекали,
Да нась туга данасъ обузима,
Кой данъ досадъ данъ весела быо!! —
Тужна майко ты опреми сина
У туђину съ топлимъ молитвама,
Да укрепи ослабело здравље,
Да съ веселимъ лицемъ врати с' майки,
Врати с' майки браћи и родбини;
А смрть грозна, коя срца нема
Коя добро неуме ценити,
Свима свећу надежде угаси,
Све разстави одъ любимца свога,
Остави га далеко одъ майке! — —

Но тако є све на овомъ свету;
Све се рађа само да умире,
Све постасе само да нестане,
Прескочити гробъ неможе нико!
Јаданъ човекъ шта є друго овде
Но текъ једна прелазећа сенка,
Кое быће за тренутакъ трае;
Тљено тљено мора вратит' земљи,
А духъ животъ свой продужит' далъ
По уредби вечногъ Створителя,
Да за дѣла и награду прими!

Зато друже нека лака земља,
Буде твоме земномъ тљномъ телу,
А душа ти, што незнала за зло,
Некъ у рая небесногъ наследю,
Прими овай споменъ одъ верногъ ти
Друштва твога за доброту твою! —

У Београду на Св. Николая 1856. год.

М. И.

Врачара.

(Продужено)

VI.

Почемъ Цезарина опеть къ себидође, првый юй посао буде, да врата отвори, иза кои је Ханри прислушкивао.

Савршено запрепашћенъ рекне младый господинъ врачири:

Верујете ли вы сами своимъ предсказиванима?

Заръ самъ што предсказала?

Зацело. Заръ ништа выше неизнате?

Я никадъ неизнамъ, чимъ се пробудимъ, шта самъ усну говорила. Али самъ уверена, да се све догоditи мора. Есте ли прислушкивали?

Есамъ, и све самъ разумео.

Ели было то штогодъ заплетено?

Башъ напротивъ, врло просто. Вы сте рекли младомъ девойчу, да за оногъ пође, кои юй се првый покаже после ињогъ разговора съ матеромъ.

Дакле само о томъ вала настојти, да вы овай првый виђенији будете.

Дакле я нећу нимало времена губити. Я ћу устопче за ињомъ поитати. Па што Богъ да.

Да вамъ є срећавъ путь, господине.

А вама и Бурдалу срећавъ останакъ.

Хвала вамъ лепо, рекне атлетъ, кои є у истый маушао и два дуката угледао, кое є Ханри на асталиметну био.

Жилъта и Цицилія међутимъ су у Валжанској поитали.

Госпођица одь Бозе јошть се нје могла одь чуда повратити.

Найвећа юй є жела била, да матеръ потражи; она є хотела ићи обуку видити, а у истый ма дознати, съ чимъ се госпожа одь Бозе у међувремену занимала.

Есамъ ли я теби казала? часъ по часъ повтораваше Цециліја у повратку.

Заиста чудо, рекне Жилъта. Я самъ могъ отца видила, као што садъ тебе гледамъ. Нієдна околность оногъ жалостногъ догађая нје оскудјевала. А шта си ты видила, кадъ си оно кодъ ће била.

Сву мою прошлость.

Безъ погрешке?

За чудо точно.

А будућностъ?

Я се писамъ усудила о ињој поитати.

Можда бы болъ било, да самъ и я твомъ примеру слѣдовала, Цециліјо.

Може быти.

Првый човекъ, когъ после разговора съ матеромъ видимъ, повтораваше Жилъта говорећи као сама за себе; садъ ако тай старъ или ружанъ буде? Или ако небуде старъ, него наказа или накавъ богаљ.

Уобщте, ако се тай човекъ назове Ханри одь Ерменовъ? шапне Цецилія својој другарици. То бы была главна погрешка.

Я сва стрепимъ. Чуй, све то може напоследакъ голый случај быти.

Дакле ты наново сумњашъ?

Сумњати нје права речь за то, али я ипакъ морамъ предосторожна быти. Послушай како я мыслимъ. Ако є моя мати одиста оно чинила, што самъ я у чаши воде видила, ако є одиста сиву альяну и великий сламниширъ на себи имала, и съ артијама у руци крозъ башту одала . . .

Онда?

Онда ћу се я по упутствију Цезарине владати, и за онога поћи, кои ми у означено време првый предъ очи изиђе.

Дакле напредъ.

Обе девойке удвоје кораке и брзо буду кодъ куће.

Гди є моя мати? запита Жилъта слугу, кои є врата отворио.

У долњој сали, госпођице, гласио є одговоръ.

Девойке поитају у салу.

Оне нађу госпођу одь Бозе у сивој альянини, са сламнимъ шеширомъ поредъ ње, гдје внимателно прегледа артије, кое юй є прошле вечери млађи Гранденъ дао.

Одело се саглашава! викне Жилъта са падајућимъ очи узбуђенемъ.

Заръ сте дошли, сладка деџо? рекне госпођа одь Бозе.

Мати, шта си ютросъ радила? было є прво Жилътино поитати.

А што оћешъ то да знашъ, кћери?

Да изъ тога заключимъ, є ли ми врачара истину рекла.

Добро дакле. Я самъ усталла.

После?

После самъ се обукла и у башту отишла.

У той альянини, у којој си обучена?

У той истой.

Па шта си у башти радила?

Одала.

Шта си имала на глави?

Овай сламниширъ, дете мое, кои овде на столици видиши.

А при оданю да ли си што особито предузимала, мати?

Я самъ брала цвеће.

Выше ништа?

А као шта?

Ты си могла јошть нешто у руци држати, сладка мати.

Право имашъ, я самъ то и чинила. Ове артије носила самъ у руци, и збогъ ињогъ садржая морамъ съ тобомъ говорити. Сладка Цециліјо, били тако добри били, да насть за чеколико тренутака извините? За једно четвртъ сата доћићемо за вама у башту.

Я морамъ кући, чека ме мати, одговори Цецилія.

Моли твою матерь, да те одма опеть овамо пусти; а бы желила, да кодъ мене будешъ, а ты знашъ зашто.

Я ћу се одма вратити. Пре четвртъ часа быћу овде. Съ тимъ речма оде Цецилія. Тада госпоя одъ Бозе започне:

Мое мило дете, мы смо претрпили велику штету.

У чему, мати?

У новцу.

Зацело?

Ты ниси у станю све ове арти разумети, я бы ти дала да прочиташъ. Мы смо изгубили около педесетъ иляда талира.

А како је то было?

Твой є отацъ био сувише добаръ и поверителанъ, па є позајміо свой новацъ на недоволянъ залогъ. На место, на комъ є онъ прибележенъ, недолази ништа.

Добро мати, то ћемо мы нешто альина, слугу и приятеля манѣ имати.

Твой є миразъ тиме умалѣнъ, дете мое. А то є, што мене као и тебе боле.

Ако ніе што друго, мати, онда ћемо се збогъ тога лако утешити.

Наравно да ты непыташъ за новацъ, али твой простица заиста ће о нѣму пытати.

Господинъ Ханри брине се за невесту, мати, а не за нѣно иманѣ.

Дакле Ерменонъ есте и остає идолъ твогъ срдца?

Жилѣта потвди главомъ.

Дакле пророчица те є у твомъ избору укрепила, **Жилѣто?**

Ніе. Она ме є шта више поплашила и довела у о чајавѣ, мати.

Чиме?

Пре свега са нѣномъ вештиномъ. Она є заиста права вештица.

Жилѣта верно приповеди, што є видила у чаши воде.

После, заврши девойче свое известіе, рече ми, да за онога пођемъ, кога после договора съ тобомъ првога угледамъ.

У истый ма неко наполю зазвони.

Можда є онъ то! повикне **Жилѣта** итѣни къ прозору, кога су капци спуштени были.

Кои онъ? запыта мати.

Господинъ Ханри.

На шта обѣши?

Оћу да га видимъ.

Зашто?

Да онъ првый буде, кога угледамъ, почемъ самъ съ тобомъ говорила. Тимъ бы се предсказиванъ и мое срдце наиболѣ сагласило.

Ал' ако ко другој буде, а не онай, кога ты желишь, шта ћешъ онда?

Право имашъ.

А и разговоръ јоштъ ніе свршенъ. Дакле седи овамо до мене. Особито пакъ ако ко у предсказивания верує, онда се здраво тога чувати треба, да се околности силомъ, навију и удесе. Ваља чекати да стварь сама собомъ дође

Судећи по изразу нѣнога говора, госпоя одъ Бозе ніе башъ наклонѣна была веровати у врачбине.

У осталомъ продужи она, има једно средство, да затревутакъ на чисто будемо.

А како?

Сасвимъ лако; да пытамо, ко є садъ дошао?

Жилѣта повуче за звонце. Ђданъ служитељ дође. Госпоя запыта:

Ко є дошао?

Господинъ Ханри одъ Ерменонъ, гласio є одговоръ.

Есамъ ли погодила? промрмля **Жилѣта**.

Е ли онъ јоштъ ту?

Есте.

Замоли га некъ се мало стрпи.

То самъ му я већъ рекао, одговори служитељ; госпођица Цецилія при одлазку рекла ми є да милостива госпоя жели неузнемирена быти.

Врло добро. Чимъ я зазвонимъ, пошљите ми собну служавку.

Мати и кћи опеть насамо остану. Мати започне:

Можешъ дакле спокойна быти. Онъ є овде. Онъ ће првый быти, кога ћешъ видити, чимъ мы разговоръ свршимо. Ни самъ послужитељ неће доћи пре нѣга.

А шта ми јоштъ имашъ садъ казати, мати? запыта **Жилѣта**, коя є толико нестрпљива была, као да є на усјавномъ угљевљу седила.

Ты дакле озбиља веруешъ у предсказиванъ, мое сладко дете?

А заръ неморамъ? Пробе су сасвимъ уверавајуће и необориме.

А ако се какавъ другиј чврекъ пре Ханрија појави. Оћешъ ли поћи за нѣга?

Оћу.

Мислишъ ли ты тако зацело?

Сасвимъ зацело, сладка мати, одговори **Жилѣта** у свомъ убеђењу.

Госпоя одъ Бозе ніе была суевѣрна у обичномъ смислу речи, но ипакъ є држала, да неће сгорегъ быти, ако ствари са предсказаниемъ у согласије доведе, и ти-ме као некиј добаръ знакъ за себе задобије.

Дай дакле да се пожуримо съ разговоромъ, докъ настъ што ніе опеть узнемирило, рекне она. Я самъ башъ намеравала говорити съ тобомъ о господину Ерменону. Нѣгово се иманѣ стопило, а наше приличну штету претрпило. Ако дакле за нѣга пођешъ, вашъ ће се приходъ на дванаестъ иляда франака ограничити. То є за Париј сасвимъ мало, докъ напротивъ . . .

Госпоя одъ Бозе заставши баци испытујоћи погледъ на **Жилѣту**.

Шта напротивъ? запыта Жилъта.

Ако за другогъ поћешъ, па примеръ за господина Хектора Грандена, кој те воле, као што самъ ти юче рекла, ты ћешъ много богатія быти. Старый Гранденъ тежакъ є свои четредесетъ илова франака, а ма шта се говорило о новцу и нѣгової вредности, текъ свагда остає иманъ главна стварь.

Допуштате л' ми јоштъ єднако да я слободно бира-ти могу, мати?

То є еданпуть за свагда рѣшено.

Дакле неговоримо више о господину Грандену. Онъ ми є несносанъ.

Како ти драго, сладко дете мое. Повуци садъ за звонце.

(продужиће се)

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б Ј А.

По гласу „Званичны Новина“ постављенъ є досад. Секретаръ Суда Окр. Београд. Јованъ Куидовићъ за приврем. Члена истога Суда; на нѣгово место дојак. Ј. Писаръ истога Суда Любомиръ Тадіћъ; на овога ме-сто дојакошињи Регистраторъ Суда Вар. Београда Филипъ Ракићъ; на нѣгово место дојакоши. Експедиторъ Суда Окр. Валѣвскогъ Міюшко Тодоровићъ, а на ово-га место Практиканъ Суда Вар. Беогр. Никола Петро-вићъ. Къ томе Предсѣдатель Суда Окр. Гургусовачк. г. Сима Весовићъ причисљенъ є съ предсѣдательскомъ платомъ Главной Контроли, а Членъ Управительства Вароши Београда Капетанъ г. Николче Костићъ изъ призренія ревностне и дужевремене службе произведенъ є у чинъ Мајора. Найпосле на новоустановљено место Секретара при Одѣл. Санитетскомъ у Попечительству Внутр. Дѣла постављенъ є за Секретара досад. Столо-началиникъ истога Одѣл. Докторъ Медицине г. Аћимъ Медовићъ.

У Београду 7. Децембра. По извѣстію, „Србски Новина“ поклоню є Началникъ наше Гарнизоне вой-ске, Полковникъ г. Константинъ Храинаваљ-вићъ, обштини Вароши Београда 3000 дуката цесарски, подъ условіемъ, да му она за живота нѣговогъ на ову суму по 6 на 100 плаћа, а у осталомъ иете новце, на оно употреби што за пайпрече нађе.— Премда є известно, да наша обштина много потребе има, на кое бы време-номъ овай знаменитый даръ употребити могла: то смо мы опеть уверени, да ће она речену суму, као што є иста изъ благодѣтелногъ чувства подарена, само на благодѣ-тельне цѣли и обратити.

Гроцка 3. Децембра. Правительство є наше у-становило у месту нашемъ ђумручуко надлежателство, и Попечительство є Финансіе послало овамо да извр-шире дужностъ ђумрукције, Практиканта г. Косту Цветко-вића. Данасъ є реченый г. почко овде званичне посло-ве радити, наплаћуюћи ђумручуку таксу на еспапе изво-зне и увозне. Провозни еспапи при овомъ ђумручкомъ надлежателству неће се засада експедијата. Мы се надамо, да ће се установљенъ ђумручкогъ кодъ насъ надлежателства вароши нашој у саобраћају трговач-комъ учинити велика помоћь, тимъ више, што є аустрий-ско правительство лане установило надлежателство ђум-ручуко у Омольици, месту пограничномъ спрама Гроцке лежећемъ.

М. Т. Ужица 2. Децембра. Ономадъ є овде пра-зникъ Светогъ Првозваногъ Апостола Андреја торже-ствено прослављенъ. При богослуженію, кое є звукомъ звона и пущанјемъ прангіја спровођено, присутствовали су Г. Началникъ и Г. Предсѣдатель, са многимъ другимъ званичницима и грађанима овдашњимъ. У вече была є вароши наша осветљенा.

Читалишту Ужичкомъ усрдствовали су подарити: Нѣгово Высокородіе Членъ Совѣта Земаљскогъ Под-полковникъ, Кавалеръ Г. Мильцо Трифуновићъ 5 # цес. Началникъ Окр. Ужичкогъ Г. Мајоръ Миливой Јовановићъ 1 # цес. и једну книгу; Предсѣдатель Суда Окр. Ужичкогъ Г. Милавъ Калѣвићъ 1 # цес.; Протојерей Ужичкій Г. Гавријель Поповићъ 1 # цес., и 106 гроша и 30 пара чар.; Игуманъ Монастира Клисуре Г. Константињъ 1 # цес. Игуманъ Монастира Раче Г. Серафимъ 1 # иес.; Г. Стојанъ Обрадовићъ Членъ Суда, и Управитељ. Читалишта 3 книге; Илја Неранџићъ трговацъ Ужичкій 1 д. цес. једанъ протоколъ и 3 столице; Максимъ Левљанићъ тргов. Ужич. по д. цес.; Тијасавъ Калѣвићъ трг. Уж. два рифа чое црвене; Сава Филиповићъ трг. Ужич. једанъ рифъ чое; Ефремъ Давидовићъ трг. изъ Београда 20 гр. чар.; и Г. Милованъ Обрадовићъ Намѣстникъ Среза Црногорскогъ Окр. Ужич., једанъ старый новацъ бакарный, кој є у Субѣлу истога Среза нађенъ.

На овимъ усрднимъ подарцима одъ стране Читалишта нашегъ издавлює се даровательми явна благодар-ность.

Р У С Ј А.

Бечъ 27. Новембра.

Заключеный миръ и повраћена пріятельска одноше-нија са высокомъ Портомъ дале су поводъ многимъ но-вимъ установленіјама, а и овомъ кое ћемо сада саобщити. Руско правительство рѣшило є увећати число свој политични агента у Турской, и на тай конацъ быће два нова руска конзулати установљена, и то једанъ у Ска-дру, у Албанији близу границе Црногорске, а другиј у Сараеву у Босни. Свакій одъ ови новонаименованы конзула имаће годишњу плату 2000 сребрны рубала, 500 рубала за канцеларіјске трошкове, а 800 за тол-мача.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 29. Новем.

Царъ є данасъ у тилѣрјама надъ више регементіје свое гарде смотру држао. Прва регемента Гренадира,

укоюй е и царскій принцъ записаи, послала въ нѣму — царскому принцу — тай спасакъ. — Лордъ Ковлей, кои се у последнѣй време у тврдини Апремонту кодъ Шанталли бавіо, вратіо се у Паризъ.

— Грофъ Хацфелдъ, прайскій посланикъ, дошао є юче на вече у Паризъ.

Персійска експедиція.

„Моринг- постъ“ доноси намъ єданъ великий чланъ подъ насловомъ „персійска експедиція“, о коїой онъ умствуетъ овако:

На нашей съверо-западной границы Индіе имамо мы можда доста тешку, но притомъ необходиму дужность исполнити; а то є прека дужность самообране.

Мы неможемо трпти, да Херать падне Персіянцима у руке, или да у власти ныіовой заостане. Нека се некій и некій колико ѡће смес противословію на мана- ма, на коима лежи Херать часъ у Авганистану, а часъ опеть у Персіи; но нѣгово положеніе доиста є такво, да ту шала места нема; Херать лежи сирѣчъ на великомъ друму у Индію, или да се болѣ и ясніе изразио: Херать є путь у Индію. Войничко значеи ѿвога града тако є велико, да се мы (т. е. Енглези) морамо живо побринуты да Херать остане у пріятельскимъ рукама. Одъ каспійскогъ мора па до аралскогъ езера, и оданде опеть далъ на линіи рѣке Океуса има такође єданъ путь, но овай пролази крозъ пусте предѣле, крозъ сред- среду седишта татарски дивљи и издайнички племена.

Узбеки, и жители Киве, Бахаре, Балка и Кокана разглашени су како дивла и разбойничка племена, и кадъ се помысли на незгоде путована какве войске крозъ ове предѣле, а притоме кадъ та войска зна, да ће енглески воиници бранити кланце планина Хиндукушки, онда ће се она доиста тешко рѣшити на овако одесу- данъ и опасанъ коракъ.

Напротивъ тога води изъ Херата путь наниже у Кабуль и Кандахаръ безъ иакве препоне и знатногъ труда до последнѣй мѣста, премда се на нѣму немогу ни садь повлачiti тешки топови.

Кадъ бы Персіянци єдномъ Херать имали у руци, онда бы они врло лако свакога часа — и ползуји се непрекиднимъ раздоромъ и несагласіемъ авгански князева — могли освоити Кабуль и Кандахаръ, пре него што бы се знатна войска за обрану сабрати могла; и мы садь већъ врло добро знамо, чији упливъ Шаха наговара и нагонява, да ову стратегично преважну точку подъ свою власть добије, или на какву ће се цѣль найпосле ова точка употребити.

Херать є доиста ключъ Авганистана, во Кандахаръ є кључъ Индіе. Херать лежи сувише далеко одъ наши (т.е. енглески) притяжаня у Индіи, да бы се могла тамо обржавати енглеска посадка; но ово бы при саданьимъ околностима врло нужно было, премда се и садь, као и год. 1838. налазе тамо неколико вѣшты енглески инженирски официра, кои помажу при обрани и усавршаваю тамошња доста знатна утврђена. Ова варошь има удругомъ смотреню превелику важность, почемъ є она срередна

трговачка точка за производе Индіе, Хиве, Авганистана, Татарске и Персіе; има притомъ яку тврдиницу као и грдный јошть одъ Надир-шаха подигнутый бедемъ одъ земље; и по томе є необходимо вуждло за безбѣдность господарства нашегъ у Индіи, да остане Херать у пріятельскимъ рукама.

Кадъ є Дост-Махомедъ (садашній саюзникъ Енглеза, а противникъ Персіянаца) год. 1838. у саюзу са Персіянцима напао на Херать, и то или подъ притискомъ рускогъ уплива, или у намѣри да се одбрани одъ непріятельства свое браће и сикски племена, онда се Енглеска тако яко застрашила, да є са сикскимъ племенима учинила уговоръ, коимъ є опеть подигнутъ на престолъ Ска-Соја, збаченый законитый владаоцъ Кабулистана. Енглеска є са шакомъ войника освоила Авганистанъ, они таковавани „неосвоими кланци“ буду на юришъ отети и тврдиня падне у наше (енглеске) руке. Мы смо само єданпутъ били узбіени, и морали смо се натрагъ повући; но томе є кривица не наша воиничка слабость, него рђавъ разпоредъ. Наше наредбе и намѣре у Кабулу сматрале бы се у Калкути (главной вароши Источне Индіе) као свимъ нецѣлисходне. Но при свемъ томъ, што є наша войска подъ Ѣнераломъ Елфинстономъ сатрвена, ушла є слѣдуюће године друга наша войска наново у земљу, и ступала є безъ иакве сметић чакъ до Кабула. Ако бы Херать пао Персіянцима у руке (већъ є по званичнымъ извѣстіямъ пао. Прим. Учредн.), онда ће се показати прека нужда, да мы съ войскомъ къ Кандахару ступамо, и у томъ случаю готово є извѣстно, да ће наша войска тамо као стална посадка и заостати. Кадъ бы се ту подигла яка тврдиня, коя бы обсаду одъ више мѣсецій издржати могла, и коя бы владала свимъ путовима у Индію, онда бы готово было немогуће, напасти на Индію.

Кандахаръ лежи само 200 енглески миля далеко одъ наше (енглеске) границе; околне су области врло плодовите, и єдна велика посадка могла бы се лако снабдѣти са редовнимъ потребама; никаква нападаюћа войска не бы се смеала усудити, да такву силну тврдиню иза леђа остави, а обсада была бы врло опасно предузеће, будући є неуспѣванъ или одуговлаченъ готово толико, колико извѣстна пропасть. Съ околнымъ доранскимъ племенима треба по начину источномъ поступати; свакадъ є јефтиниѣ, подмитити ји, него ли тући се съ њима; а подмићиванъ є, по правилу, тамо врло лака стварь. Мы се међутимъ надамо, да є ово јошть далеко одъ насъ. Мы озбыли и искрено желимо избѣћи повторителный авганскій ратъ; но при томе нетреба заборавити, да є єдино средство, предупредити овай ратъ, то, да не трпнио, да Персіянци освоје Херать, пити да у нѣму остану.

Последній авганскій ратъ стао наше є 16.000.000 фунтій стерлинга (близу 80 милиона талира), и у нѣму смо претрпили грдне воиничке губитке; мы не желимо, да се опеть у овакавъ ратъ уплатемо, премда мы немамо башь толико узрока, бояти га се. Мы волемо, да се ратови око индійске границе одложе донде, докъ линије гвоздены путова у Индіи небуду довршено, докъ се реформе у управи Индіа болѣ не утврде, и докъ жителји не стану достойно цѣнити ове реформе; но станѣ ствариј и околности, изъ који се излегао ратъ између Переје и

У Н И В Е Р З И Т Е Т С К А Б И Б Л И О Т Е К А

Авганистана, нити е дѣло наше, нити е наша воля била, да тай рать садъ букне; и ако намъ когдъ одговори, да е заузиманъ једне части Авганистана подобно некористномъ закупу једногъ безплодногъ комада земљ, то му мы велимо на то, да се важност и вредност једногъ градскогъ мѣста не мѣри по количини сена, коя на њему расте.

Мы немамо ни найманъ волѣ, да дођемо у то неизгодно положенъ, да буди којој сили морамо садъ или у будуће бранити и препречавати пут у Индију. Догодъ се мы у Херату ради Индије боримо, донде ова борба нје ништа друго, но само чарканъ, кое ће до душе быти можда врло скupoцѣно и трудно, но кое унутрашњу безбѣдност Индије неизлаже никаквом опасности; но мы неможемо никако трпити, да се непріятель јошти ближе примакне. И збогъ тога упинјмо се мы принудити Шаха персийскогъ, посредствомъ заузимања приморске вароши Бушира, да одступи одъ Херата, надајући се, да ће томе млого принети разстроено финансјално стање Персије и уништење њене трговине.

Међутимъ влада на каспийскомъ мору необычно кретање и живост. Мы чуемо, да рускй войсци у Ђурђијевской (на Кавказу) долази силна помоћь и млога ратна цебана. Намѣстникъ ове провинције посјѣхава Ново-Петровскиј, точку на каспийскомъ мору, одкудъ починѣ лацање руски бунара и козачки насељина, кое Русија према арапскомъ језеру и бродопловногъ језику Оксусу подиже. Мы чуемо, да ће руска войска доћи у Астрабадъ; и премда войска неће вальда башъ у ствари заузети ову персийску варошь; то се опетъ она садъ посвоји прилици скупља у великомъ броју ва острову Асхоради, кој лежи у мореузу астрабадскомъ. 12 миља одъ обале. У овомъ су се острову Русија год. 1841. утврдили, подъ изговоромъ да бране Персију одъ туркомански гусара, и одъ тога су времена тамо и остали. Найпосле чуемо мы, да су Русија молили за дозвољавање, да смеду прећи на персийску земљу у Маконъ; ово је по свој прилици она мала утврђена варошица, лежећа башъ на подножју Арапата на главномъ друму између Тебриса и Бајазида, и у љуто може за неколико дана стићи войска изъ Еривана. При оваквимъ значителнимъ покретима валај намъ быти на опрезу, да одбјемо свакї покушай нападања на независимост Херата, како намъ се не бы могло пребацити, да смо затрпали бунаръ, кадъ се дете већи удавило.

Ш Е Р С Ј А .

Сви већи европски листови потврђую мложоважну вѣсть о паденю великогъ авганистанскогъ града Херата, и џо светъ изгледа съ любопытствомъ даљ развијанъ енглеско-персийске размирице, коя је већи до рата букнула. Тако пишу о Херату изъ Цариграда слѣдујуће.

у Цариграду 23. Новембра.

„Џо светъ управио је погледъ свой на Персију, и неизмѣрина важност тамошњији догађаја отисла је за овай тренутакъ и само питање о парискимъ конференцијама на страну.

Англескија војсковођа Иса-Канъ предао је градъ Херату персийскомъ ќенералу принцу Мурад-Шафију, по чијемъ је гладъ и бѣда найвећији степенъ достигла.

И „Журналь де Константинополь“ потврђује подъ 22. Новембра такође паденје Херата као стварь извѣстну. Овай је важанъ догађај оглашенъ у Техерану са 110 топовски метака, и одма је једанъ куриръ оправљенъ съ томъ вѣсти у Цариградъ. О цѣломъ течео овогъ догађаја дознају се слѣдуюће појединости:

„Обсадни послови Персіјанаца око Херата бијау до-вршени, Персіјанци су већи почели крозъ провалѣне на више места градске зидине у градъ наваљивати. Они су се већи спремали на главни юришъ, кадъ најданпуть и-зашлю обсађени Авганици Мир-Абдол-Азима персийскомъ ќенералу Махомед-Реза-Кану, да му изјави, да ће се градъ предати. Иса-Канъ, кој је био командантъ Херата, оти-де затимъ са свима градскимъ поглаварима у персийскиј стањ, да се персийскомъ принцу Мурад-Шафију покоре, кој иј врло благоволително прими и да имъ рѣчи о ми-лости Шаха.

Одма затимъ отворе Авганици Персіјанцима градске капије, и персийска војска уђе у варошь съ найвећимъ поредкомъ, коя цѣлой војсци на велику честь служи. Персийска војска одма заузме капије, а у самой вароши владала је найвећа тишина.

Савъ предјељ око Херата на 40 миља у округу за-узеть је ода Персіјанаца. Пређашнији намѣстникъ Хе-рата и гувернеръ провинције Кандахаръ (близу енглеско-индіјске границе) налазе се у персийској војсци, а по-главари авганиски долазе са свију страна да се покоре Персіјанцима.

Полковникъ Булеръ, кој је управљао обсадомъ, про-изведенъ је за бригадногъ ќенерала у инџијирскомъ кор-пусу.

— По Цариграду разноси се одъ неколико дана гласъ, кој се одъ никој стране непотврђује, као да је Француска јавила Шаху персийскомъ, да ће она одма посланика свога одавати изъ Техерана, ако Персија не удовлетвори захтеванју Енглеске.

Овай гласъ држе и саме цариградске вѣсти за не-основанъ, премда га неки врло радо вѣрюју. Како је у самой ствари, показаће намъ најблжија будућност.

Међутимъ је ратъ између Енглеске и Персије започео и енглеска в флота и војска започела војничке опера-ције у персийскомъ морскомъ заливу и на његовомъ при-брежју.

Да ће се овай ратъ посредствомъ преговора пре-кинути и ова велика ријамирица тако скоро разправити, о томе нје засадъ ни мислити; јеръ на предлоге, кое је лордъ Стратфордъ Редклифъ, енглескиј посланикъ у Ца-риграду, учинио персийскомъ посланику Ферук-Кану, не-може Шахъ никадъ пристати. Енглеска захтева сирћије заключенје једногъ трговачкогъ уговора, кој бы се вре-меномъ претворио у политичкиј, чиме бы се независи-мостъ Персије яко повредила.

Енглескиј конзулатъ у персийскомъ престолномъ граду Техерану разишао се, и једна је частъ званичника отишла у Бомбай, а друга у Цариградъ.

Политички Прегледъ.

У Бечу 28. Новембра.

Све политичке вѣсти ограничаваю се данасъ на повторителна разсматрана о предстојимъ конференцијама паризкимъ.

Што се тиче времена, кадъ ће се ове вторничне конференције држати, то у политичкимъ новинама влада засадъ јошть велика неизвѣстностъ.

Докъ съ једне стране француски листови, осланяюћи се на ауторитетъ телеграфске депеше „Монитера“, држе, да ће се ове конференције јошть овога месеца саставити, — налазимо мы у нѣмачкимъ листовима, да ће можда и месецъ Фебруаръ проћи, а конференције саставити се неће.

„Журналъ де Деба“ саобщава, да је Турска једна сила, која се јошть ње изразила у смотреню ових вторничних конференција. Истый листъ заключава изъ „Монитер“-ове ноте да ће нове конференције занимати се само са размирицама приликомъ уђийствования паризкогъ уговора мира породившимасе, дакле са пытаньемъ болградскимъ и пытаньемъ о зміномъ острову, а можда и са преустројењемъ подунавски княжества; а не да ће у кругъ свога дѣла и претресаня увући, као што се мыслило, и пытаньемъ неапольско и невшательско (найенбуржко). А и прайски листови, који се држе за доста поуздане, веле, како Прайска ље намѣрна дозволити, да се найенбуршко пытанје на конгресу рѣши.

— Обште новине доносе једанъ подужиј чланакъ подъ насловомъ „Енглеска и миръ“, у коме се налази измену осталогъ и то потврђивање, да су буну у Сицилији произвели Енглези, да бы само отешчали удовой царици руской бављићи подъ благимъ поднебијемъ Сицилије.

Ако намъ буде могуће, мы ћемо овай занимљивији чланакъ у свое време читатељима нашимъ саобщити.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Цариградъ 27. Новембра.

Како што вѣсти изъ Персије гласе, Хератъ се зацејло персийскомъ војсковођи Мурадъ-Шафи предао. Енглеска експедиција напредује у персийскомъ заливу. Шахъ персийскій једномъ прокламацијомъ објавио је народу, да је Енглеска противу Персије ратъ почела. Овде се надају да ће се ова размирица окончати, а и француска се заузела склонити Персију на попуштанју. И самъ пер-

сийски посланикъ Ферукъ-Канъ, кој се овде бави, саветовао се подуже са Лордомъ Редклифомъ енглескимъ посланикомъ. Изъ Техерана стужу гласови, да су јошть давно чиновници енглескогъ конзулата изъ те вароши отишли. Шестогодишњи персийски престолонаслѣдникъ умр'о је. Еданъ высочайшији ферманъ установљава једно паробродско друштво за првено море. Аустријски паробродъ „Таурусъ“ снабдјева засадъ змиине остреве съ раномъ.

ПОЗИВЪ.

Съ новомъ годиномъ наступа „Шумадинка“ на своје шесто теченије. Она ће као и досадъ излазити трипутъ на неделю, на по табака. Уздајући се да је не само досадашњи њени предбройници неће оставити, него да ће се и млоги нови прјавити, спушћамо цену за целу годину само на шестнаестъ цванцика, а за пола године осамъ цванцика. За овакву малу цену добијаће читатељи у овомъ листу за читанје научни, забавни, шалљиви, озбиљни и полезни предмети. Како сада политичке вѣсти по свой прилици неће имати оне важности, као што су съ почетка ове године имале, то ћемо само укратко и што се најважније у целомъ свету догађаје саобщавати. Одвећи дуге приповедке, које се у многимъ бројевима продужују нећемо стављати. Домаће све догађаје и новости као и судејске позаве, и стечијата, точно по „Званичнимъ Новинама“ стављаћемо. О трговини јављаћемо укратко о свему ономъ, што знамо да се наши трговаца интересира. Свима докажашњимъ препуменатима послаће се овай листъ и одъ нове године, а ако кој и за овакву малу цену нежели даље држати, нека изволни до 10. Јануара послате му листове преко поште безъ завјетка повратити. Сви нови уписници нека се изволне што пре на „Учредничество Шумадинке“ обратити. Новици ће се по истеченију три или шест месецја полагати.

Овай листъ, који је у Београду и по окружјама између свију други листова највећима разпространеји, кој прелази у Аустрију, Влашку, Бугарску и Босну, прима свакогъ рода и свакојаке огласе и то съ најевтињомъ ценомъ (5 пр. ср одъ врсте затрипутъ, са обичнимъ словима; са крупнимъ словима или са шаромъ наоколо у експедицији Шумадинке може се за цену дознати.)

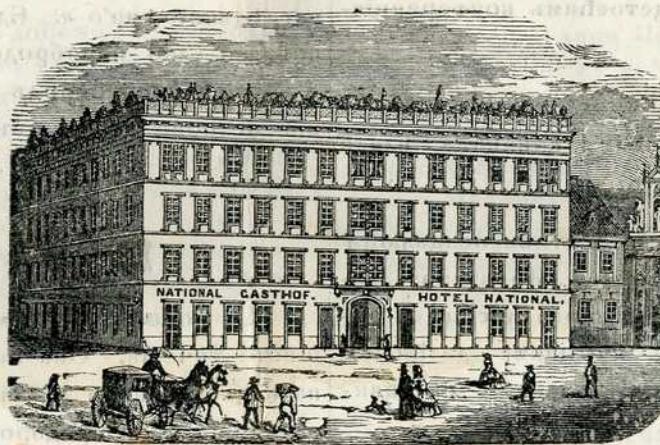
Позивајући съ овимъ учтиво читатеља на предплату, увѣравамо ји, да ће сви съ овимъ листомъ идуће године быти задовољни, него што су били у свимъ прошлымъ годинама.

Учредникъ и издаватељ
Л. П. НЕНАДОВИЋЪ.

О Г Л А С И.

НАЦИОНАЛЪ - ХОТЕЛЬ.

Подписаны имаю честь препоручити гг. путницима и трговцима изъ Србіје свою са свима потребама на найбољій начинъ снабдѣвено гостилницу у Бечу, у Леополдштату, подъ именомъ „НАЦИОНАЛ-ХОТЕЛЬ“ близу како гвозденогъ пута, што изъ Пеште долази, тако и свио трговачки пазара. Има преко 200 соба за путнике, кафану, трактеръ са вкуснимъ јелима, и г. г. путници у свему наиболѣ и съ найумѣреніомъ цѣномъ быће послужени. У истој гостилници како првоподписаный, тако свада и погдѣкои одъ млађи говори србскій јзыкъ.

У БЕЧУ

МУХЪ И МАСРЪ.

(2—3) По решенію овогъ и вы-
сокогъ Апелационогъ Суда као и по
одредби Началничества ово-окруж-
ногъ, продаватѣ се кућа одъ ста-
рого дрвеногъ материјала и подъ овомъ
плацъ одъ 6 фатіј и 3 шуха съ лица
шириче, 76 фатіј дужине и 6 фатіј у
дну ширине, у прекомъ шору вароши
Шабца постојнїј и маси поч. Нико-
ле Теодоровића быв. овдаш. жителя
принадлежећи и одъ 60 # цес. у вре-
дности преценитиљима оценењив, 13.
14. и 15. наступајуће месеца Де-
кембра; и трећиј и последниј данъ
лицитације после подне у 4 сата по
европейски уступиће се ономе лици-
танду, кои за исту кућу съ плацемъ
найвише готовы иоваца дати обећа.

Продају ову Началничество ово-
окружно настојимъ обзнатији по-
зива свакогъ оногъ, кои бы у речи
стојију кућу съ плацемъ лацитирати
и купити жељио, да се у одређене да-
не лицитације овде у Шабцу наћи и
при држати се имаћој лицитацији
присутствовати има.

Изъ канцеларіје Началничества О-
кружја Шабачкогъ № 7257. 15. Но-
вембра 1856.

(1—3) Овимъ свакогъ вѣдомимъ
творимъ, да самъ са синовцемъ и быв-
шимъ посникомъ моимъ Костомъ З.
Ресавцемъ сада Практикантомъ у Май-
данпеку уговоръ о усновленю има-
јући по §. 147. Закона Грађанскогъ,
по писмену кое је Судомъ Вар. Бео-
града 24. Новембра 1856. год. № 15 111
потврђено раскинуто тако, да онъ ни-
какве выше мешавине самонъ нема,
није права на мое имање. Кое обав-
љојући свима и свакоме, явљамъ, да а-
ми досаданъ, а јоштъ манъ унапре-
дакъ чинити се могуће Костомъ ду-
гове платити и плаћати нећу; јеръ онъ
ни досада до мое смрти право на мое
имање имао ніе, а сада је конечно
одъ мене изишашо и уговоръ о уси-
новленю драговолјно порекао и рас-
кинуо.

У Њуприј 29. Новем. 1856.
ДОБРОСАВЪ З. РЕСАВАЦЪ
Окружн. Началникъ

Подписаны узимамъ честь
објавити почитаемој публици,
да я у моме собственемъ ду-
ћану налазећемъ се спрамъ
Лицеја, имамъ на продају сва-
ке сорте мушки готовы халь-
пина врло єтиномъ ценомъ:
и то: Пелисјера фини, одъ
18 до 24. форин. ср.; капута
зимски одъ Велура Шифа са
атлазомъ и другомъ свиломъ
постављены одъ 14 до 26 фор.
ср. фракова до 20 фор. ср.
капута летњи до 15 фор. ср.
Япуџета до 14 фор 30 кр.
панталона штиков. 9 ф. 40 кр
панталона клотъ црногъ одъ
тоскина до 7 форинти 30 кр.
други штофова, до 6 фор. ср.
пруслука одъ 2 ф. 30 к. до 4 ф.

Исто тако и за гг. Свеште-
нике имамъ готовы хальпана.
ДИМ. ДОБРИНКОВИЋ.